

PEDAGOGICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

PRAXE V ZAŘÍZENÍ PRO VOLNÝ ČAS

METODIKA PRO VEDOUCÍ PRAXE V ZAŘÍZENÍCH A ŠKOLÁCH, STUDENTY
A UČITELE VŠ VYUČUJÍCÍ V PARALELNÍCH SKUPINÁCH

PRAXE V ZAŘÍZENÍ PRO VOLNÝ ČAS je nový typ praxe, který byl zařazen do bakalářského studijního programu Specializace ve vzdělávání v ak. roce 2019/2020. Zařazení tohoto předmětu bylo vedenou snahou o zvýšení podílu praktické přípravy studentů. Praxe je orientovaná na systematickou a pravidelnou práci studenta s dětmi a mládeží ve vybrané oblasti volnočasových aktivit.

Cíl praxe

Studenti se seznámí s charakterem práce ve volnočasových zařízeních a získají zkušenosti s organizováním a zajištěním zájmových, vzdělávacích a výchovně rekreačních aktivit. Lépe porozumí zájmům a potřebám žáků v době mimo vyučování, což jim umožní i lépe porozumět charakteristikám a specifikům současného dětství a dospívání.

Obsah praxe

Student pracuje v různých typech volnočasových zařízení (dále jen „zařízení“), konkrétní náplň praxe stanovuje vyučující v paralelní skupině (dále jen „vyučující“) a vedoucí praxe v zařízení (dále jen „vedoucí praxe“), ve kterém student vykonává praxi. Praxe nemusí být oborově zaměřená (student může vykonávat praxi i v jiné oblasti zájmového vzdělávání, než je jeho obor).

Kde může student realizovat praxi

V různých typech zařízení pro volný čas a volnočasových organizací orientovaných na mimoškolní vzdělávání dětí a mládeže (cca do 18 let) jako např:

- knihovny, galerie a další kulturní instituce
- zájmové kroužky
- skautské a další oddíly podobného zaměření
- sportovní kluby a oddíly
- školní družiny a kluby
- školy – školy v přírodě, mimoškolní výjezdy, výcviky a jiné aktivity
- DDM, zájmové stanice
- neziskové organizace a další

Výběr zařízení:

Zařízení pro realizaci praxe si student může vybrat na základě doporučení vyučujícího nebo sám, v tomto případě výběr vždy konzultuje s vyučujícím. Pokud student vykonává praxi v zařízení, které nemá status „fakultní zařízení“ a nemá proto s PedF UK uzavřenou dlouhodobou smlouvu o spolupráci, je možné uzavřít krátkodobou smlouvu na dobu konání této praxe. Ve smlouvě jsou specifikována práva a povinnosti studenta,

Pedagogické fakulty UK a zařízení. Podepsanou smlouvu všemi třemi subjekty (zařízení, student, PedF UK) předá student do zařízení před zahájením praxe. **Smlouva se uzavírá pouze na žádost zařízení, není podmínkou realizace praxe.**

Jak může zařízení získat status „fakultní zařízení“?

Pokud máte zájem stát se fakultním zařízením, prosím oslovte garanta praxe na katedře, se kterou dlouhodobě spolupracujete při realizaci pedagogických praxí, nebo kontaktujte Středisko pedagogické praxe – praxe@pedf.cuni.cz. Současně zašlete také stručnou anotaci zařízení.

Činnosti studenta

Pedagogická praxe v zařízeních pro volný čas je zaměřena na systematickou a pravidelnou práci studenta se skupinou žáků ve vybrané oblasti volnočasových aktivit. Student vykonává činnosti a pracuje v zařízení podle pokynů vedoucího praxe, plní zde i úkoly zadané vyučujícím. Praxi vykonává průběžně po celý semestr, v případě výjezdů, sportovních soustředění, škol v přírodě, táborů apod. je možné praxi soustředit i do určitého období (vždy po konzultaci s vyučujícím). Vykonávaná činnost by měla mít z větší části pedagogický ráz.

Příklady činností:

- průběžná příprava a vedení volnočasových a zájmových aktivit
- lektorování výchovných, vzdělávacích, preventivních aj. programů pro děti a mládež
- příprava, organizace a vedení komplexního programu (celotáborová hra, projektové dny apod.)
- doučování

Na jakých aktivitách se student může dále podílet:

- reflexe a hodnocení aktivit a akcí
- spolupráce při zpracovávání výstupů z akcí (výstavy, publikování fotografií, výroční zprávy, klubové kroniky, plakáty apod.)
- individuální podpora dětí s různými handicap, problémovým chováním apod.
- spolupráce při materiálních a organizačním zajištění aktivit

Rozsah činnosti v rámci plnění praxe v zařízení

- 20 - 22 hodin přímé pedagogické činnosti
- 14 - 16 hodin příprava aktivit a jejich reflexe

Jaké základní informace by se měl student od vedoucího praxe dozvědět

- co vedoucí praxe od studenta očekává
- charakteristika oddílu, skupiny, kroužku apod. – cíl, koncepce, obsah a zaměření činností, způsob práce
- charakteristika skupiny
- dlouhodobý plán činnosti
- četnost setkávání
- obsah a organizace jednoho setkání, schůzky apod.
- způsob přípravy na aktivity, rozdělení kompetencí, činností
- materiálně technické zabezpečení, které je k dispozici
- komunikace s rodiči o aktivitách (způsoby informování o akcích, o chování dětí aj.)
- informace o nastavených pravidlech chování a komunikace s dětmi

Co by si měl student zjistit sám:

- základní informace o zařízení (cíle, koncepce, obsah, zaměření, způsob práce, reference, cílová skupina)

Společná reflexe výuky

V rámci praxe by mělo proběhnout minimálně jedno společné reflektivní setkávání. Jeho obsahem může být řešení problémových situací, reflexe aktivit a akcí, reflexe práce vedoucího praxe, reflexe činností studenta, zefektivnění rozdělení kompetencí a aktivit, zkvalitnění spolupráce.

Student je povinen dbát pokynů vedení a pracovníků zařízení, dodržovat vnitřní řád zařízení a pravidla bezpečnosti práce. Musí dodržovat povinnost mlčenlivosti a ochrany osobních údajů. **Student vykonává veškeré činnosti s dětmi pouze pod supervizí pracovníků zařízení** (pokud nemá se zařízením uzavřenou nějakou formu pracovně právního vztahu, jehož náplní je přímá činnost s dětmi).

Co bude student od vedoucího praxe potřebovat k doložení praxe

- stručné hodnocení praxe (na připraveném formuláři či jinou formou podle pokynů vyučujícího)
- podpis v docházkovém listu

A co z toho bude mít vedoucí praxe a další pracovníci v zařízení pro volný čas?

- ✚ pomoc a podporu při přípravě a organizaci aktivit, jejich realizaci a hodnocení
- ✚ zpětnou vazbu pro vlastní působení
- ✚ nové nápady, přístupy, řešení
- ✚ pomoc s dětmi, které potřebují větší míru podpory
- ✚ získání další motivace a impulsů, předcházení rutinní práci
- ✚ radost ze sdílení
- ✚ možnost další spolupráce, získání nového vedoucího, lektora a určitě řadu další věcí, o nichž nevíme, dokud je nezkusíme.

PEDAGOGICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Přílohy:

1. Formulář smlouvy se zařízením <https://pages.pedf.cuni.cz/spp/smlouvy/>
2. Hodnocení praxe <https://pages.pedf.cuni.cz/spp/dokladovani-a-hodnoceni-praxe/>
3. Docházkový list <https://pages.pedf.cuni.cz/spp/dokladovani-a-hodnoceni-praxe/>
4. Podmínky pro získání statusu „fakultní zařízení“
5. Příklad anotace fakultního volnočasového zařízení

Příloha 4

Kritéria pro přijetí do sítě fakultních zařízení na Pedagogické fakultě UK Praha:

(a pro udělení souhlasu s užíváním názvu „fakultní zařízení“)

- Ověřená a smysluplná spolupráce fakulty se zařízením v období alespoň 2 let
- Zařízení jako kvalitní celek, jako dobře fungující systém s vlastní vizí a koncepcí práce
- Kultura zařízení, podporující otevřenou komunikaci a vytváření podmínek pro aktivní a smysluplné volnočasové aktivity dětí a mládeže
- Kvalitní realizace volnočasových aktivit (personálně i materiálně zajištěná)
- Vysoká úroveň vedoucích/lektorů jak z hlediska profesní zdatnosti a profesních kompetencí, tak z hlediska lidských kvalit
- Kvalitní pracovníci, kteří jsou připraveni provázet studenty při praxích a podporovat a reflektovat jejich práci
- Otevřenost zařízení, vstřícnost a ochota spolupracovat

Cíle společnosti

- ✓ Jsme nevládní nezisková organizace, která se od roku 1991 zabývá mezinárodním dobrovolnictvím a mezikulturním vzděláváním.
- ✓ Vytváříme příležitosti k aktivnímu zapojení do společnosti a k získávání vědomostí, zkušeností a postojů užitečných pro osobní, občanský i profesní život.
- ✓ Věříme, že dobrovolnictví a spolupráce na lokální i globální úrovni je cestou ke vzájemnému porozumění a nenásilí.
- ✓ Jsme akreditovanou organizací MV ČR pro vysílání dobrovolníků.

Aktivity

- ✓ ve spolupráci s českými NNO a obcemi každé léto organizujeme přes 30 mezinárodních dobrovolnických projektů, tzv. workcampů;
- ✓ realizujeme vzdělávací cyklus pro vedoucí workcampů, který vedoucí vybaví potřebnými praktickými dovednostmi a posílí i jejich soft skills;
- ✓ vysíláme dobrovolníky na dobrovolnické projekty v zahraničí v ČR;
- ✓ realizujeme školení, workshopy a další vzdělávací aktivity neformálního vzdělávání pro pracovníky s mládeží;
- ✓ snažíme se o rozvoj tzv. inkluzivního dobrovolnictví, aby se mohli zapojit jak zájemci se znevýhodněním nebo bez něj;
- ✓ v programu INEXup nabízíme prostor pro iniciativu dobrovolníků a aktivních lidí a poskytujeme jim podporu pro realizaci jejich nápadů.

Přínos studentům

- ✓ možnost získání praxe vedením mezinárodního dobrovolnického projektu v ČR;
- ✓ kombinace vzdělávání a cíleného rozvoje kompetencí s praktickou zkušeností podpořenou mentoringem ze strany organizace;
- ✓ rozvoj komunikačních dovedností (především v angličtině), empatie, organizačních dovedností, zkušenost s komunikací s médii, s nakládáním s rozpočtem a s administrativou;
- ✓ práce se skupinovou dynamikou, trénink v oblasti řešení konfliktů, rozvoj vůdčích schopností;
- ✓ představení metod neformálního vzdělávání a jeho použití v praxi;
- ✓ navázání přátelství v ČR i v zahraničí :)